

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ τῆς ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ

Τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ ἀνάστασις

Μικρογραφία (δεύτερο ἥμισυ II' αἰ.).
I. M. Ἰβῆρων Ἀθωνος, κάδ. 5.

Τροπάριον. Ἡχος πλ. α'.

Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ
θάνατον πατήσας, καὶ τοῖς ἐν τοῖς
μνήμασι, ζωὴν χαρισάμενος.

Η Υπακοή. Ἡχος δ'.

Προλαβοῦσαι τὸν ὅρθρον αἱ περὶ Μα-
ριάμ, καὶ εὔροῦσαι τὸν λίθον ἀποκυ-
λισθέντα τοῦ Μνήματος, ἥκουον ἐκ τοῦ
Ἄγγελου· Τὸν ἐν φωτὶ ἀδιδώψ ὑπάρχον-
τα, μετὰ νεκρῶν τί ζητεῖτε ώς ἄνθρω-
πον; βλέπετε τὰ ἐντάφια σπάργανα·

δράμετε, καὶ τῷ κόσμῳ κηρύξαττε, ώς ἡγέρθη ὁ Κύριος, θανατώσας τὸν
θάνατον· ὅτι ὑπάρχει Θεοῦ Υἱός, τοῦ σώζοντος τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων.

Κοντάκιον. Ἡχος πλ. δ'. Αὐτόμελον.

Εἰ καὶ ἐν Τάφῳ κατῆλθες ἀθάνατε, ἀλλὰ τοῦ ἄδου καθεῖλες τὴν
δύναμιν· καὶ ἀνέστης ώς νικητής, Χριστὲ ὁ Θεός, Γυναιξὶ Μυροφόροις
φθεγξάμενος Χαίρετε· καὶ τοῖς Σοῖς Ἀποστόλοις εἰρήνην δωρούμενος, ὁ
τοῖς πεσοῦσι παρέχων ἀνάστασιν.

* * *

Η Υπεραγία Θεοτόκος

**Τὰ Ἑγκαίνια τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ
τῆς Ζωοδόχου ἡ Ζωηφόρου Πηγῆς**

Ἀπολυτίκιον. Ἡχος γ'. Τὴν ὡραιότητα.

Τὸν ὑπερούσιον, ὅμβρον κυήσασα, πηγὴν ζωήρυτος, Παρθένε πέφυ-
κας, ἀναπηγάζουσα ἡμῖν, νέκταρ τὸ ἀθάνατον, ὕδωρ τὸ ἀλλόμενον, εἰς
ζωὴν τὴν αἰώνιον, νάματα γλυκύρροια, ἐκ τῆς Κρήνης Σου πάντοτε, ἐξ
ῶν ἐπεντρυφῶντες βιῶμεν· Χαίρε Πηγὴ ἡ ζωηφόρος.

Κοντάκιον. Ἡχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Ἐξ ἀκενώτου Σου Πηγῆς Θεοχαρίτωτε, ἐπιβραβεύεις μοι πηγάζουσα
τὰ νάματα, ἀεννάως τῆς Σῆς χάριτος ὑπὲρ λόγον· τὸν γὰρ Λόγον ώς
τεκοῦσαν ὑπὲρ ἔννοιαν, ἵκετεύω Σε δροσίζειν με Σῇ χάριτι· ἵνα κράζω
Σοι· Χαίρε ὕδωρ σωτήριον.

Μεγαλυνάριον.

Τὸ ζωήρυτον τῆς Πηγῆς, μάννα τὸ προχέον, τὸν ἀθάνατον δροσισμόν, τὸ νέκταρ τὸ θεῖον, τὴν ξένην ἀβροσίαν, τὸ μέλι τὸ ἐκ πέτρας, πίστει τιμήσωμεν.

Στίχοι.

Μάννα, Σιλωάμ, καὶ Στοὰν Σολομώντος,
Πηγήν, Κόρη, Σήν, ἐμφανῶς πᾶς τις βλέπει.

Τῇ Παρασκευῇ τῆς Διακαινησίου· ψάλλομεν τὴν Ἀκολουθίαν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς.

Ἐξω τῆς Κωνσταντινουπόλεως, πρὸς τὰ μέρη τοῦ Ἐπταπυργίου, ὑπῆρχε τὸ πάλαι Ναὸς μέγιστος καὶ περικαλλῆς, ἐπ’ ὄνόματι τῆς Θεοτόκου, ἀνεγερθεὶς περὶ τὰ μέσα τοῦ Ε’ αἰῶνος ὑπὸ Λέοντος τοῦ Θρακὸς Αύτοκράτορος, τοῦ καὶ Μακέλλη καλουμένου, πλησίον πηγῆς τινος, ἵσ τὸ ὅδωρ πολλὰς ἰάσεις ἐποίησε κατὰ καιροὺς καὶ νόσους ἐθεράπευσε, χάριτι τῆς Θεοτόκου, ἀφ’ ἡς καὶ ἐπωνομάσθη Ζωοδόχος ἢ μᾶλλον Ζωηφόρος Πηγῆ. Τοῦ Ναοῦ τούτου τὰ Ἑγκαίνια ἐπιτελεῖ σήμερον ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ· οὐδὲν τινος ὅμως Ναοῦ, μετὰ τὴν πτῶσιν τοῦ βασιλείου, κατεδαφισθέντος καὶ τῆς ὥλης αὐτοῦ μετακομισθείσης εἰς κατασκευὴν τοῦ τεμένους Σουλτάν Βαγιαζίτου, οὐδὲν ἔτερον ἔμενεν ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐκείνης καλλονῆς, εἰμὴ σμικρότατον καὶ εὐτελὲς παρεκκλήσιον, ὅλον σχεδὸν εἰς τὰ ἐρείπια κεχωσμένον, ἔχον εἴκοσι πέντε βαθμίδας πρὸς κατάβασιν, καὶ φεγγίτας ἄνωθεν τῆς στέγης, δι’ ὃν ἔδεχετο ὁλίγον φῶς. Πρὸς δὲ τὴν δυτικὴν πλευρὰν τοῦ ἐδάφους αὐτοῦ ἔκειτο ἡ ρήθεισα τοῦ ἀγίασματος πηγή, διὰ κιγκλίδων πεφραγμένη, ἐν ἣ ἐφαίνοντο κολυμβῶντα καὶ ὄψαριά τινα. Τοιαύτη μὲν ἡ κατάστασις αὐτοῦ μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ παρόντος (ΙΘ’) αἰῶνος· τότε δὲ κατεδαφισθὲν καὶ τὸ μικρὸν ἔκεινο λείψανον, συγκατέχωσεν ἐν ἑαυτῷ καὶ τὸ ιερὸν ἀγίασμα, καὶ ἐγένετο πάντῃ ἀφανές.

Ἄλλ’ ἐπὶ τῶν εὔκλεῶν ἡμερῶν τοῦ σουλτάνου Μαχμούτ, ὅτε οἱ ὑπῆρκοι αὐτοῦ ἔχαιρον ἐλευθερίας εἰς τῶν θρησκευτικῶν αὐτῶν ἐθίμων τὴν τέλεσιν, ἐζητήθη ἄδεια ὑπὸ τῶν ὁμογενῶν πρὸς ἀνοικοδομὴν τούλαχιστον τοῦ εἰρημένου παρεκκλήσιου. Καὶ ἥρξατο μὲν τὸ ἔργον τῇ κεῖται τοῦ , αωλγ’ ἔτους· ἀνασκαφῆς δὲ γενομένης, καὶ τῶν θεμελίων τοῦ ἀρχαίου ναοῦ εύρεθέντων, ἀνηγέρθη, διὰ νεωτέρας ἀδείας βασιλικῆς, οὐ μόνον τὸ τοῦ ἀγίασματος παρεκκλήσιον λαμπρότερον τοῦ προτέρου, ἀλλὰ καὶ ἔτερος νέος, ἐπὶ τῶν θεμελίων τοῦ παλαιοῦ, μέγιστος, περικαλλέστατος καὶ μεγαλοπρεπέστατος ναός.

Τὰ θεμέλια τούτου κατεβλήθησαν τῇ 14ῃ Σεπτεμβρίου τοῦ 1833 ἔτους· τὸ δὲ ἔργον ἀπηρτίσθη τῇ 30ῃ Δεκεμβρίου τοῦ 1834, κατὰ δὲ τὴν 2αν Φεβρουαρίου τοῦ 1835, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Κωνστάντιος ὁ Β', συλλειτουργούντων δώδεκα Ἀρχιερέων, μετὰ μεγάλης ἐκκλησιαστικῆς παρατάξεως, ἐν μέσῳ ἀπείρου πλήθους χριστιανῶν, ἐτέλεσε τὰ Ἔγκαίνια τοῦ ἱεροῦ τούτου Ναοῦ καὶ τὰ τοῦ παρεκκλησίου, εἰς δόξαν τῆς Θεομήτορος καὶ καύχημα τοῦ Γένους ἡμῶν.

